

Editors:

Iván Devosa, Ágnes Maródi, Zsuzsanna Buzás
Ph.D., Prof. György Bártfai Ph.D.

International HEART 2018 Conference

Health – Economy – Art

Program and abstracts of the conference
5th-6th March 2018 Kecskemét, Hungary

ISBN 978-615-5817-03-8

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Organizers:

Hungarian Academy of Science,
SZAB Reproduction Working Committee

John von Neumann University, Kecskemét
Teacher Training Faculty
Health Science and Health Promotion Research Group

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Sponsors:

NEUMANN JÁNOS EGYETEM

John von Neumann University, Kecskemét

Teacher Training Faculty

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

EFOP 3.6.1.

DevStore kft.

itech-NET kft

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

ISBN & MTMT:

ISBN 978-615-5817-03-8

The book had already been registered in MTMT until the
day of the conference.

Publisher:

Leader researcher of Health Science and Health
Promotion Research Group of the Teacher Training
Faculty, John von Neumann University, Kecskemét,
Hungary

Cover:

©Kálmán Éva: "Téli patak"

Format:

Portable Document Format (PDF) 1.4, with restrictions
of PDF/A-1 (ISO 19005-1) v. 1.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Conference program:

5th March (Monday) lectures' day

9:30 Registration

**10:00 Opening speech: Fülöp Tamás
Ph.D.**

*Dean of Teacher Training Faculty,
John von Neumann University*

**10:05 Opening speech: Devosa Iván
Lead Researcher of Health Science and
Health Promotion Research Group,
Teacher Training Faculty John von
Neumann University**

**10:10 KEYNOTE SPEAKER: Prof.
Bártfai György M.D., Ph.D.[1]
1. University of Szeged
Reprodukciós egészség megőrzése -
biztonságos fogamzásgátlás**

10:30 Mák Kornél[1]

1. *University of Pécs*

**Az egészséget befolyásoló lelki
tényezők**

**10:50 Vanya Melinda M.D.[1,2,3],
Devosa Iván[3], Juhász Lajos M.D.[1],
Párducz László M.D. Ph.D.[1]**

**. *Department of Obstetrics and
Gynaecology, Kalman Pandy
Municipial Hospital, Gyula
Hungary, 2. Mediteam Zrt, 3. John von
Neumann University***

**Differences in the use of contraception
between Roma and non-Roma women
in Hungary**

**11:10 Benedekfi István [1], Devosa
Iván [2]**

**1. *University of Szeged* 2. *John von
Neumann University***

**A zongorajáték módszertanának
fejlesztési lehetőségei**

**11:30 Devosa Iván[1], Barabás Katalin
M.D. [1], Dr. Kozinszky Zoltán M.D,
Ph.D.[3]**

**1 *John von Neumann University*
2. *University of Szeged* 3. *Belkinge
Hospital, Sweeden*
ARIADNÉ Többgenerációs
Egészségfejlesztő Program
implementálása az NJE-PK-n.**

**11:50 Vojnich Viktor József [1]
1. *John von Neumann University*
Mák (*Papaver somniferum L.*),
mint alternatív növényünk**

**12:10 Stachó László Ph.D. [1,2]
. *Liszt Academy of Music*
2. *University of Szeged*
Kognitív zenepedagógia: perspektívák
és módszerek**

**12:30 BREAK *Exhibition: Kálmán Éva
artist-painter***

**13:30 Kékes Szabó Marietta Ph.D. [1],
Varga Katalin M.D. [2]
1. *University of Szeged*
Az onkológiai betegséggel való
megküzdés útjai**

**14:00 Kékes Szabó Marietta Ph.D.[1]
1. *University of Szeged*
Minek nevezzetek?
Avagy a betegséghez kapcsolódó
értelemadás hatásmechanizmusa
és következményei**

**14:30 Grósz Tamás [1], Devosa Iván
[2]
1. *University of Szeged*
2. *John von Neumann University*
Mesterséges intelligencia a
gyógyításban**

**15:00 Zubrecki Anita M.D. [1], Devosa
Iván[2], Vanya Melinda M.D. [1,2],
Prof. Bártfai György M.D. Ph.D.[1]**

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

1. *University of Szeged*

2. *John von Neumann University*

**kézszerítő erő, mint az egészségi
állapot egyik diagnosztikai eszköze**

**15:30 Roundtable discussion led by
Devosa Iván**

6th March (Tuesday) workshop's day

**10:00 Opening speech: Buzás
Zsuzsanna Ph.D.
*Researcher of Health Science and
Health Promotion Research Group,
Teacher Training Faculty John von
Neumann University***

**10:05 Buzás Zsuzsanna Ph.D.[1],
Maródi Ágnes[2], Devosa Iván[1],
Csontos Tamás[1]
*1. John von Neumann Univerisity, 2.
University of Szeged*
**Innovatív technológiák alkalmazása a
mérés-értékelés folyamatában
Innovative Assessment Technologies
in Education****

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

**10:25 KEYNOTE SPEAKER: Prof.
Damien Sagrillo Ph.D[1]
1. *Univerisity of Luxembourg*
CriMe - Creative Method of Dealing
with Mainstream Music
(30' WORKSHOP)**

**11:00 KEYNOTE SPEAKER: Prof. Nigel
Marshall Ph.D[1]
1. *Univerisity of Sussex*
Music as an assessment tool in caring
for the elderly**

**11:30 Stachó László Ph.D.[1,2]
1. *Liszt Academy of Music*
2. *University of Szeged*
Practice Methodology': A New
Attentional Training for Performers
(45' WORKSHOP)**

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

**12:15 BREAK *Exhibition: Kálmán Éva
artist-painter***

**13:15 Sándor Mónika[1], Bajzáth
Angéla [1]**

1. ELTE TÓKI

**Óvodapedagógusok és
kisgyermeknevelők kiegészítő és
rekreációval kapcsolatos szociális
reprezentációinak vizsgálata**

13:35 Hercz Mária Ph.D. [1]

**1. Eötvös Loránd University Faculty of
Primary and Pre-School Education
Kindergarten-teachers' thinking on
some factors of their well-being**

13:55 Szatmári Zoltán Ph.D.[1]

1. John von Neumann University

**Szabadidős sportszolgáltatások
tanulmányozása Hódmezővásárhelyen
Study of leisure sport service providers
in Hódmezővásárhely**

14:15 Galuska László Pál Ph.D.[1]
1. *John von Neumann University*
Jedi pedagógia

14:35 Berze Gizella [1]
1. *University of Szeged*
Mire jó a matematika?
Szülői nézetek a tantárgyról a
vajdasági általános iskolák alsós
osztályaiban

14:55 Huff Endre Béla [1]
1. *John von Neumann University*
A kultúra meghatározó szerepe a
gazdaságban, művészetben

15:15 Geiger Vivien [1]
1. *John von Neumann University*
Társastánc oktatása az általános
iskolában

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

15:35 Papp Lilla [1]

1. *Semmelweis University*

The musical brain (focus on memory)

15:50 Maródi Ágnes [1]

1. *University of Szeged*

Hogyan tegyük érdekesebbé a tanulók számára a térképolvasás tanulását?

**16:00 Történelmi társastáncok -
historical dances - táncház Buzás
Zsuzsa Ph.D. vezetésével**

16:45 End of conference

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Abstracts

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Title:

Reprodukciós egészség megőrzése – biztonságos
fogamzásgátlás

Authors:

Prof. emeritus Dr. Bártfai György [1]

Affiliations:

1. University of Szeged

Keywords: nagyon hatékony, hatékony, nem
megbízható módszerek, STD

Abstract:

Minden ember ösztönösen a ' biológiai hallhatatlanságra
' törekszik, mely egészséges utódok révén biztosítható.
Ennek előfeltétele a reprodukciós egészség. Az egészség
megőrzés leghatékonyabban a prevencióval, a
megelőzéssel érhető el. Nincs ez másként a reprodukciós
egészség esetén sem. Ezért kiemelt fontosságú, hogy
mind a leányok mind a fiúk kellő ismerettel

rendelkezzenek a fogamzásgátlás és a szexuálisan közvetített betegségek témakörében.

A fogamzásgátló módszereket három csoportra oszthatjuk hatékonyságuk szerint: a) nagyon hatékony ebben az esetben a nem kívánt terhesség lehetősége a módszer előírás szerinti használata esetén kevesebb, mint 1%, b) hatékony az a módszer, melynek alkalmazása során ez az arány kevesebb, mint 5% és c) nem megbízható módszerek is használatosak pl. a spermicidek vagy a naptár módszer. Ekkor a terhességi arány akár 9-18 % is lehet. Hangsúlyozni kell, hogy különbség van az előírás szerinti úgynevezett perfekt használat és a tipikus használat hatékonysága között, az előbbi javára. Még az okos telefonok világában is előfordulhat, hogy valaki elfelejti a fogamzásgátló tablettát bevenni vagy a gumi óvszer illetve a pesszárrium otthon maradt. Vannak azonban olyan módszerek, amelyek használat nem igényel rendszeres odafigyelést. Ezek a hosszú hatású reverzibilis módszerek, angol szóhasználattal a LARC vagy semi-LARC (long acting reversible contraceptives). Ide sorolhatók az injekciós készítmények (egy injekció az izomba 3 havonta, az implantátumok a kar bőre alá ültetett kapszula 2 évig biztosít védeltséget vagy a méhen beöli eszközök (a spirálok, hurkok) és a havi rendszerességgel alkalmazható hüvelygyűrű. Felmerül a kérdés használhatják-e ezeket a módszereket nem szült nők vagy akár tinédzserek? Igen, megfelelő felvilágosítás és kivizsgálás után ezeket a módszereket is lehet alkalmazni.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Számos szexuálisan közvetített betegség ismeretes melyeket vírusok vagy baktériumok okoznak. A kellemetlen hüvely vagy húgycső gyulladáson túl nőknél és férfiaknál egyaránt okozhatnak meddőséget, elzárva a petesejtek és a hímivarsejtek a spermiumok útját a találkozástól. Vannak olyan vírusok, melyek nemiszerven szemölcsöt, mások pedig méhnyak rákot okozhatnak. Ezért gumi óvszer használata ajánlott a hormonális fogamzásgátlás mellett. Ezt nevezik kettős védekezésnek. Hangsúlyoznom kell a méhnyak szűrés fontosságát is. Az évenkénti szűrés – mely egy egyszerű nőgyógyászati vizsgálat és kenetvétel – mindazok számára feltétlenül szükséges, akik rendszeresen élnek vagy éltek nemi életet. Néhány vírussal szemben, ilyen például a méhnyak rákot okozó HPV és a B típusú hepatitisz ma már hatékony védőoltás is létezik.

Title:

Differences in the use of contraception between Roma and non-Roma women in Hungary

Authors:

Vanya Melinda M.D. [1,2], Devosa Iván [3], Juhász Lajos M.D.[1], Párducz László M.D.[1]

Affiliations:

- 1 Department of Obstetrics and Gynaecology, Kalman Pandy Municipal Hospital, Gyula Hungary
- 2 Mediteam Zrt
- 3 Teacher Training Faculty, von John Neumann University, Kecskemet

Keywords: contraception, ethnic difference, roma women, reproductive lifespan

Abstract:

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

Objective: The purpose of this study was to investigate the contraceptive practice and sociodemographic determinants of employment of contraceptive methods among sexually active Roma and non-Roma women.

Design and Methods: This research included 133 Roma and 687 non-Roma women aged 18-26 from secondary schools Szeged. Women completed self-report questionnaires on sociodemographic characteristics, contraceptive practice and sexual activity between 2015 and 2017. Oral contraceptives, intrauterine devices, male/female sterilization, vaginal ring, plaster, implant and injection were regarded as reliable methods, while barrier methods, periodic abstinence, withdrawal, spermicides, vaginal douche or no method were considered less reliable methods based upon the Pearl index. Multivariate logistic regression analyses were used to analyze socio-demographic factors associated with the use of contraception and unwanted pregnancy in both population groups

Results: The mean age of the women was 25.4 years (± 8), and 77% reported urban residents. The rate of use of reliable methods (hormonal contraceptives, intrauterine devices or sterilization) was 43%, while no method was used by 4.7% of the participants. Most women were married or lived in a long-term relationship (74.9%). Roma women are less educated than non-Roma women ($p < 0.001$) Roma women use any type of contraception more often than non-Roma women. However, Roma women rely more on traditional and unsafe methods such as withdrawal and lactational amenorrhea method, but

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

significantly less on modern methods such as pill, condom and intrauterine device($p<0.001$).

Conclusion: Promoting reliable contraception methods and to organise educational courses about the importance of the use reliable contraceptive methods should be in the focus of national health policies and strategies related to reproductive health to reduce these ethnic differences and inequalities.

Funding statement: The present study supported by the Research Grant of ESC.

Title:

A zongorajáték módszertanának fejlesztési lehetőségei

Authors:

Benedekfi István [1], Devosa Iván [2]

Affiliations:

2. University of Szeged

Keywords: Lapról-játék; zongora; EEG;

Abstract:

According to the hypothesis, there is professional strategy of the sight - reading which is well – used by the best sight readers. The strategy is indicated by the less concentration and more relaxation time in the real time measuring. Lengths of the concentration and relaxation time point to the proficiencies of the sight-readers. Less concentration and more relaxation during the sight-reading procedure could represent a higher level of the proficiency. The method of measuring of these times was measured by electroencephalography (EEG). The EEG provided high quality measurements and implanting this

Abstract book for
HEART 2017 (2017. 03. 08. Kecskemét)

system to the music skills monitoring make way for
creating new methods in the music educations.

Title:

ARIADNÉ Többgenerációs Egészségfejlesztő Program
implementálása az NJE-PK-n

Authors:

Devosa Iván[1], Barabás Katalin M.D.
[2], Dr. Kozinszky Zoltán M.D, Ph.D.[3]

Affiliations:

1. John von Neumann University 2.
University of Szeged 3. Belklinge
Hospital, Sweden

Keywords:

Abstract:

Az Ariadné Háromgenerációs Egészségfejlesztő Program elsősorban abban tér el a már létező programoktól, hogy a Neumann János Egyetem Pedagógusképző Kar, Egészségtudományi és Egészségfejlesztési Kutatócsoportja a hallgatói számára dolgozta ki. Ez a tény több szempontból is determinálta a program felépítését, hiszen építhetünk a fiatalok pedagógiai szakmai tudására,

illetve arra, hogy olyan fogékony gyerekeket fognak tanítani, nevelni, akikben egész életre kiható, mélyreható változásokat tudnak elérni és ezek a hallgatók a viselkedésükkel hatnak környezetük további tagjaira is. Mindemellett hátrány, hogy egészségügyi ismereteik szignifikánsabban gyengébbek, mint egy egészségtudománnyal foglalkozó szakembernek vagy hallgatónak.

A háromgenerációs egészségfejlesztő program direkt célcsoportja kettős:

- maguk a hallgatók, mint változásra nyitott fiatal felnőttek;
- az óvópedagógusok és a tanítók által oktatott és nevelt gyermekek;

illetve az indirekt elérendő célcsoport:

- az egészségnevelésben és -fejlesztésben részesült gyermekek családja, környezete.

Így megvalósul Sørensen egészségműveltség integrációs modelljében célként meghatározott tudás, kompetencia, motiváció hármasa, mely az egyén viselkedését egész életútján keresztül meghatározza.

A kurrikulum felépítése, mely a tantárgyakba épülve átadott tudástól az egyéni megtapasztalásig terjed, alakítja ki a „lehetőség, megértés, bensővé tétel, alkalmazás, információ” útját. Az előzőeken túl cél, a már működő kortárssegítő-jelölt képzés dinamikus felfejlesztése, illetve a kortárssegítő-jelölt fiatalok szociálpedagógiai képzésének erősítése. Mindezek alapján vélelmezhető, hogy egyre több egyetemi hallgató csatlakozik a kortárssegítők táborához, így a fiatalok

egészségi állapota ösztársadalmi szinten javulást fog mutatni a későbbiekben.

A hallgatói kurrikulum kidolgozása outcome-orientált szemlélettel valósul meg, melynek célja, hogy olyan fiatal pedagógusok kerüljenek ki iskolánkból, akik magabiztos tudással és szemlélettel rendelkeznek az egészségfejlesztés témakörében, így a legvulnerábilisebb szexuális egészségfejlesztés területén is. Az elvart outcome része, hogy a nálunk végzett fiatal pedagógusok bátrabban valósítsák meg a NAT-ban foglaltakat. A WHO 2010-es „Az európai szexuális nevelés irányelvei” címet viselő kölni kiadványa szerint már 4 éves kor alatt is el kell kezdeni a szexuális nevelést, így az óvopedagógus hallgatók ilyen irányú felkészítése is kiemelt fontossággal bír. A kialakításnál alapul vettük Ádány Róza „népegészségügyi ciklus”-ának lépéseit, mely alapján, a program egyes elemeinek kialakítása, a változó igényekhez és az új népegészségügyi helyzethez történő átalakítása megtörténhet.

A fentiekből adódóan a következő kurzusokat tervezzük megvalósítani, illetve a már meglévőkhöz integrálódni: pedagógia (már létező kurzus a karon), pszichológia (már létező kurzus a karon), antropológia (a kulturális ismeret kurzuson belül), informatika (már létező kurzus a karon), új kurzusként bekerül az egészségtudomány kurzus - mely elkülönülve az egészségtan kurzustól - meghívott orvos és egészségfejlesztő szakemberekkel dolgozná fel a témaköröket.

Title:

Mák (*Papaver somniferum* L.), mint alternatív
növényünk

Authors:

Vojnich Viktor József [1]

Affiliations:

1. Neumann János Egyetem, Kertészeti
és Vidékfejlesztési Kar

Keywords: mák (*Papaver somniferum*), máktok
(*Papaveris caput maturis*), alkaloidok, gyógyszeripar,
élelmiszeripar

Abstract:

A mák többhasznú növény. Az érett máktok (*Papaveris caput maturis*) a hazai gyógyszeriparnak jelentős és nélkülözhetetlen nyersanyaga. Az érett máktokban az összes alkaloidok mennyisége 0,5-3,5%. Fő alkaloidjai: morfin (0,4-2,0%), kodein (0,3-0,7%), tebain (0,4-0,7%), narkotin (0,3-1,0%), narkotilin (0,1-0,3%) és a papaverin (0,3-1,0%). A gyógyszeriparban felhasznált mákfajtákkal

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

szemben támasztott legfontosabb követelmények, hogy a máktok magas alkaloid tartalmú, a mag pedig élénkkék színű legyen. Farmakológiai hatása: A morfin fájdalomcsillapító és euforizáló hatású. A kodein a leggyakrabban használt köhögéscsillapító és enyhe fájdalomcsillapító. Az egyéb mákalkaloidok (papaverin, narkotin, tebain) görcsoldó és köhögéscsillapító, félszintetikus úton kialakított gyógyszerek alapanyagai. A mák magja gyakorlatilag alkaloidmentes. Tartalmaz viszont mintegy 40-55% igen finom, étkezésre alkalmas zsírosolajat és 20-25% fehérjét. A mákmag főleg Európában kedvelt élelmiszer. Magjából préselt zsírosolaj főleg művészfestékek, újabban gyógykészítmények alapanyagai.

Title:

Kognitív zenepedagógia: perspektívák és módszerek

Authors:

Stachó László [1, 2]

Affiliations:

1. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Kodály Intézet
2. University of Szeged, Zeneművészeti Kar

Keywords: kognitív szemlélet; előadóművészet; zenepedagógia; zenepedagógiai módszertanok; figyelmi folyamatok és stratégiák

Abstract:

A zenei előadóművészet-pedagógia hétköznapi gyakorlatát jellemző módszertanok túlnyomó többsége – legyen szó tudatosan, vagy csupán implicit módon alkalmazott módszertanokról – jellemzően strukturális indíttatású: a hangzó végeredményre, annak struktúrájára összpontosít. E módszertanok pedagógiaiinstrukció-repertoárjai a zenei folyamat

formai elemeinek (metrum, ritmus és finomidőzítések; dinamika; hangszín; artikuláció) megváltoztatását célozzák meg, s a strukturalista szemlélet az előadóművészet-pedagógiának legalább a 19. század óta töretlen hagyományában gyökerezik. Ezzel szemben a közelmúlt empirikus pszichológiai kutatásai – különösen egy számos tekintetben rokon területen, a sportpszichológiában – arra engednek következtetni, hogy az előadóművész kognitív és figyelmi működése alapvető jelentőséggel bír az előadás során, hiszen egy produkció minősége, kifejezőereje és egyedisége meghatározó mértékben függ attól, hogy az előadó mit érez, mire gondol és mire összpontosít az előadás során (például a zenei folyamat egyes pillanataiban a folyamat mely további pontjaira fókuszálja figyelmét). Ez a tény egy pedagógiaiilag igen jól kihasználható alternatív szemléletet láttat, melynek révén a pedagógus az előadóművész valós időben történő kognitív és figyelmi működésére (stratégiáira és folyamataira) összpontosítva instruál. Módszertanával a kívánt hangzó végeredményhez vezető kognitív, ill. figyelmi működést segíti elő, s ezzel az előadóművész, ill. -tanuló számára a strukturálisnál hatékonyabb, új zenei helyzetekre könnyen transzferálható tudást nyújt. Előadásomban a kognitív szemléletnek a zenei nevelésben valódi 21. századi perspektívát nyújtó zenepedagógiai lehetőségeit és új módszertani törekvéseit vázolom föl.

Title:

Az onkológiai betegséggel való megküzdés útjai

Authors:

Kékes Szabó Marietta Ph.D. [1], Varga
Katalin M.D.[2]

Affiliations:

1. SZTE JGYPK TÓKI Alkalmazott
Pedagógia és Pszichológia Tanszék,
Szeged
2. SZTE ÁOK Szent-Györgyi Albert
Klinikai Központ Onkoterápiás Klinika,
Szeged

Keywords: rosszindulatú daganatos betegség,
rendszer szemlélet, pszichés támogatás, megküzdés,
esetbemutatás

Abstract:

A magyar népesség igen rossz egészségi állapottal jellemezhető. A szív- és érrendszeri megbetegedések után hazánkban második halál oka tényezőként állnak a

rosszindulatú daganatos megbetegedések. Ha viszont az adott betegségcsoport szempontjából elvesztett lehetséges éveket tekintjük, a rosszindulatú daganatos megbetegedések immár az első helyre kerülnek. Várhatóan a megbetegedések száma és a halálozási arány az elkövetkező években tovább nő. Ebből adódóan a megelőzés és a már bekövetkezett rosszindulatú megbetegedés kapcsán betegek számára nyújtott kezelések rendszerszemléletű, a pszichés támogatást sem nélkülöző megvalósítása fokozott jelentőségre tesznek szert. A diagnózisközlés után krízishelyzetbe került betegnél ugyanis a lelki működések átmeneti zavara nyilvánul meg. Kapcsolattartási nehézségek, szorongás és depresszió kockázata áll fenn. A környezet által nyújtott szociális támasz mellett (ami általánosságban véve is segít a megküzdésben, de emellett megnyugtat, információkhoz juttat, az összetartozás élményét adja, sőt fizikai támogatásban is részesít) kiemelt szerephez jut az onkológiai beteg megküzdése. Míg a tagadást alkalmazó (teszi tovább a dolgát, él) és küzdő szellemmel felvértezett (új tevékenységekbe kezdő) betegek jobb túlélési eséllyel bírnak, a sztoikus (betegségüket sorsszerűként elfogadó) betegek kilátásai sokkal kedvezőtlenebbek. Azon módszerek, amelyek a beteg aktivitására építve segítik annak megküzdését, különösen hatékonyak lehetnek. Előadásunkban egy nőbetegünk rosszindulatú daganatos betegséggel való megküzdésének különleges történetét mutatjuk be, annak viszontagságaival és sikereivel.

Title:

Minek nevezzetek? Avagy a betegséghez kapcsolódó értelemadás hatásmechanizmusa és következményei

Authors:

Kékes Szabó Marietta Ph.D.[1]

Affiliations:

1. SZTE JGYPK TÓKI Alkalmazott
Pedagógia és Pszichológia Tanszék,
Szeged

Keywords: élettörténet, betegség, értelemadás,
személyes identitás

Abstract:

Az ember gondolkodó lény (homo sapiens), így élete történéseinek rendszerint jelentést igyekszik tulajdonítani. Ennek hiányában ugyanis önnön létének értelmébe vetett hite rendülne meg. Míg egészségünket a természet nyilvánvaló adományaként szeretjük felfogni, amikor valaki egy tünetet észlel magán, annak vonatkozásában elgondolkodik, s különböző teóriákat

alkot. Némelyek inkább hajlamosak azokat lelki, míg mások testi vagy környezeti tényezők által meghatározottnak ítélni. Hasonlóképpen a betegség értelmére nézve is változatos elméletek szülehetnek (ellenség, veszteség, nyereség, büntetés). Az ilyen reprezentációk pedig komoly jelentőséggel bírnak (stigmatizáció, bűnbakképzés, kirekesztés), ráadásul nonverbális síkon is hatnak. Kutatásomban egészséges személyek krónikus betegségek kapcsán fennálló társas reprezentációit hasonlítottam össze, különös tekintettel a mortalitási statisztikák alapján hazai viszonylatban vezető két halálóki tényezőre: a szív- és érrendszeri, valamint a rosszindulatú daganatos megbetegedésekre. Az eredmények igen figyelemreméltónak bizonyultak: hiszen utóbbiak társadalmilag kedvezőtlenebb megítélés alá estek, mint az előbbiek. Ez a tendencia pedig azoknál a vizsgálati személyeknél fokozottan mutatkozott, akiknek a szűkebb környezetében (család, barátok) fordult már elő rosszindulatú daganatos megbetegedés. Mindezek jelentősége pedig a későbbiekben esetleg jelentkező betegséggel való megküzdés szempontjából rendkívüli jelentőséggel bír, miként a személyes identitásra is visszahat. Előadásomban a feltárt betegség-reprezentációk kialakulásának folyamatára, valamint ezen „végtermék” jelentőségére kívánok rávilágítani.

Title:

Mesterséges intelligencia a gyógyításban

Authors:

Grósz Tamás [1], Devosa Iván [2]

Affiliations:

1. University of Szeged, 2. Neumann János Egyetem

Keywords: robotika, specializált intelligenciák, mély neurális hálózatok, némbeszéd-interfészek, beszédjel, makula degeneráció, képelemző módszer

Abstract:

Napjainkban többen egy új, negyedik ipari forradalomról beszélnek, melynek fő elemei az automatizáció elterjedése, a robotika rohamos fejlődése és természetesen a mesterséges intelligenciák széleskörű elterjedése. Mi ez utóbbi elemre koncentrálnunk, hiszen manapság már mindenki használ mesterséges intelligenciát, gondoljunk csak a google keresőre vagy fordítóra. Ezek a mesterséges intelligenciák a specializált intelligenciák kategóriájába tartoznak, céljuk, hogy egy jól

definiált feladatot minél pontosabban elvégezzenek, gyakran akár az embereknél is jobban.

Az utóbbi pár évben, a mély neurális hálózatok megjelenésével több területen is kiemelkedő eredményeket tudtak a kutatók elérni. Az orvosi képfeldolgozás területére is sikeresen betörték ezek az új módszerek. Feladatuk sokféle lehet, például a páciensről készített orvosi felvételek alapján diagnózisra adhatnak javaslatot, vagy az orvos számára kiemelhetnek alaposan megvizsgálandó részeket a képeken [1]. Az ilyen rendszerek kidolgozásához azonban elengedhetetlen, hogy kellő mennyiségű annotált adat álljon rendelkezésünkre, hiszen a mesterséges intelligenciát is meg kell tanítani az adott feladat elvégzésére.

Előadásunkban röviden ismertetünk néhányat a jelenleg is folyó kutatásaink közül, amelyek célja, hogy mesterséges intelligenciát alkalmazzunk a gyógyításban. Az utóbbi évtizedben megnőtt az érdeklődés a beszédjel artikulációs jellemzőkből való helyreállítása iránt, ami az ún. némabeszéd-interfészek alapját képezi. A probléma lényege, hogy miután rögzítettük az artikulációs szervek (pl. nyelv) mozgását, a felvételekből mély neurális háló segítségével rekonstruáljuk a beszédjelet anélkül, hogy az alany valóban beszédjelet produkálna [2]. A némabeszéd-interfészek hasznosak lehetnek a beszédképzésben sérültek (pl. gégeeltávolításon átesett betegek) számára. Az időskori makula degeneráció a nemzetközi szinten – és hazánkban is – a vakság egyik leggyakoribb oka. Az elmúlt tíz évben az AMD diagnosztizálásában és a terápia követésében széles körben az optikai koherencia

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

tomográfia (OCT) terjedt el. Az OCT képeken látható, aktivált mikrogliaakra utaló, ún. hiperreflektív pontok (HRD) detektálására és kvantitatív jellemzésére egy automatikus képelemző módszert dolgoztunk ki, amely mély neuronhálókat alkalmaz a képek szegmentálására, így segítve az orvosok munkáját [3].

Hivatkozások

1. Lee, J.-G., Jun, S., Cho, Y.-W., Lee, H., Kim, G. B., Seo, J. B., & Kim, N. :Deep Learning in Medical Imaging: General Overview. *Korean Journal of Radiology*, 18(4), 570–584, 2017.
2. Grósz, T., Tóth, L., Gosztolya, G., Csapó, T.G., Markó, A.: Kísérletek az alaphérfekvencia becslésére mély neuronhálós, ultrahang-alapú némbabeszéd-interfészekben, *MSZNY*, 196-205, 2018.
3. Varga L., Katona M., Grósz T., Dombi J., Kovács A., Dégi R., Nyúl L.:Időskori makula degeneráció kvantitatív jellemzése SD-OCT képek automatikus elemzésével, *XXVIII. Neumann Kollokvium*, 43-48, 2015.

Title:

A kézszorító erő, mint az egészségi állapot egyik
diagnosztikai eszköze

Authors:

Zubrecki Anita[1], Devosa Iván[2],
Vanya Melinda[1], Dr. prof. Bártfai
György[1]

Affiliations:

1. University of Szeged 2. Neumann
János Egyetem, Kecskemét

Keywords: kézszorító erő, egészségi állapot, izomerő,
dohányzás

Abstract:

Az elmúlt évtizedek során a társadalom nagy változáson ment keresztül. A születések száma csökkenő tendenciát mutat, ami a népesség számának csökkenéséhez, a társadalom öregedéséhez és az átlagéletkor emelkedéséhez vezetett. Ez nem egy átmeneti, múltó folyamat, ellenkezőleg, állandósulni látszik. Az idősödő

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

társadalomban elsődleges figyelmet igényel az életminőség javítására való törekvés és az időskori egészség megtartása. . Ehhez négy fontos elemet kell figyelembe venni: a megfelelő táplálkozást, a rendszeres egészségügyi ellenőrzést, a fizikai és szellemi aktivitás fenntartását. A kézszorító erő az izomállapotról ad információt. Nagyon jól tükrözi mindazon pozitív és negatív behatásokat, amelyek az embert egész élete során érik. A kézszorító erő mérésével megbízhatóan megjósolható bármilyen eredetű halálózási rizikó.

A kutatásban összesen 424, 40-80 éves személy vett részt. A páciens egy alkalommal jelent meg az SZTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán (ahol sor került) a fizikális vizsgálatra és a kérdőívek kitöltésére és egy alkalommal pedig az SZTE ÁOK Szemészeti Klinikán. . A fizikális vizsgálat során a következő mérésekre és vizsgálatokra került sor:

- vérnyomás mindkét felső végtagon
- testsúly és testmagasság
- testzsír
- csonttömeg
  - kézszorító erő
  - csontsűrűség

Az eredmények azt mutatják, hogy az életminőség és a kézszorító erő az életkor előrehaladtával csökken. A kézszorító erő a legalacsonyabb azok között, akik életminőségüket legalacsonyabbnak értékelték, a magasabb életminőséghez pedig magasabb kézszorító erő társul. Az vérnyomás értékek és a kardiovaszkuláris betegségek fordított arányban állnak az életminőséggel.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

A vérnyomás értékek szintén fordítottan arányban állnak a kézszorító erővel.

Nagyon fontos, hogy az életminőség az életkor előrehaladtával minél magasabb szinten maradjon. Mindazon tényezők, amelyek negatívan befolyásolják az életminőséget, mint pl. a magas vérnyomás érték, összefüggésben állnak a kézszorító erővel. Ez alapján elmondható, hogy a kézszorító erő mérése jó módszere lehetne az életminőség meghatározásának. Mérése non invazív és egyszerű, és alkalmazása hasznos alapját képezné, egy, az életminőség megőrzésére és javítására irányuló prevenciós programnak.

Title:

Innovative Assessment Technologies in Education

Authors:

Buzás Zsuzsa Ph.D[1], Maródi Ágnes
[2], Devosa Iván [1], Csontos Tamás [1]

Affiliatons:

1. John von Neumann University,
Kecskemét 2. University of Szeged

Keywords: assessment, eye-tracking, eDia, EEG,
education

Abstract:

Digital technologies create new opportunities not only in the process of teaching and learning, but also in assessment, and allow new methodologies that cannot be realized by traditional techniques. The attitudes and expectations of the new generations differ greatly from the characteristics and expectations of previous generations, so the use of these methods depends on the students' technology usage habits as well as the digital

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

competences of teachers and researchers (Molnár, 2010). Technology-based assessment also provides new opportunities for testing musical skills. In our presentation, we introduce three new and innovative technologies: online diagnostic testing, eye-tracking, and the Neurosky's Mindwave Mobile EEG, which is easy to use both on smartphones (iOS and Android) and computer (Win and Mac) platforms.

In our research, we examined the music reading skills of 10-14 year old students based on the music education concept of Zoltán Kodály. The data was recorded on the eDia platform with the participation of mainstream and music school students. In developing our music test, we aimed to assess the disciplinary dimension of music reading and comprehension.

Eye movement analysis is not just a pedagogical tool but also an opportunity to help students' learning process. Our research was carried out using Zoltán Kodály's reading exercises among upper-level students.

In our research with EEG, we also studied the music reading skills of musicians (string and brass players) during instrumental playing, based on the algorithm developed by Neurosky, which, among others, counts the levels of students' attention and meditation levels.

Based on the results of the investigations we can conclude that all the three technologies are suitable for diagnostic testing of music reading skills in a school environment.

Title:

Creative Method of Dealing with Mainstream Music

Authors:

Prof. Damien Sagrillo Ph.D.[1]

Affiliations:

1. Université du Luxembourg

Keywords: teach music as not specialised music teacher, making music without musical reading skills, analyse and recognise musical structures, creative use of music

Abstract:

Kreativ im Takt, KiT (Creative in measure, CriMe) is a music educational concept which is based on predecessor models and which was developed at the beginning of the years 2000 in collaboration with the elementary schools of the City of Luxembourg. It addresses non-specialized music teachers. The theoretical considerations include pedagogical and conceptual aspects in relation to the subject. Out of this theoretical framework and the practical knowledge concerning the predecessor models

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

is developed a kind of interactive action plan that focuses
on an extensive variety of creative artistry.

Title:

Music as an assessment tool in caring for the elderly

Authors:

Prof. Nigel A. Marshall Ph.D.[1]

Affiliations:

1. University of Sussex, Brighton.

Keywords: Music, Dementia care, Medical Assessment

Abstract:

Currently, in the UK, an estimated 850,000 people have been diagnosed as having some form of dementia; a figure which represents 1 in every 14 people over the age of 65 years (Alzheimers Society, 2015). Worldwide, estimates range from 35 to 48 million people having some form of dementia with one new diagnosis occurring every 4 seconds (Hunt, 2013) with the global costs of dementia estimated to be around US\$ 650 billion or 1.0% of the worldwide gross domestic product (Dept. for Health, 2013). This study explores the specific effects of live music concerts on clients living with severe, or final stage dementia, and investigates how their responses to music

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

can significantly increase what we know of their levels of wellbeing .The researchers attended 46 x 1 hour concerts in care facilities situated throughout England and Wales and observations were also carried out before, during and after the concerts. In this presentation, we will focus on the way that reactions to music can be seen as a proxy language which gives voice to the levels of wellbeing which individuals are currently experiencing. We argue that seeing music as a medical assessment tool, can offer significant and accurate information which can in turn be utilised to provide more effective care plans.

Title:

Practice Methodology': A New Attentional Training for Performers

Authors:

László Stachó [1, 2]

Affiliatons:

1. Kodály Institute, Liszt Academy of Music, Budapest
2. Faculty of Music, University of Szeged

Keywords: music performance; attentional training; empathy; performance education; Practice Methodology

Abstract:

Practice Methodology is an all-inclusive pedagogical methodology for developing the ability of secure and comfortable cognitive 'navigation' of the musical process by the performer during performance. To achieve this, the Methodology focuses on developing three vital attentional skills, regardless of the performer's

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

instrument and including singers. First, it aims at developing the ability to anticipate, that is, to form a clear mental map of the forthcoming structural units; second, to form a clear mental image of the preceding musical units to which the subsequent ones are to be measured; and third, to deeply feel the present moment. Practice Methodology can be used with considerable success from the very beginning up to the most advanced levels of music education, yielding a uniquely powerful toolkit for the developing artist. The acquisition of this toolkit enables the musician to 'let go' in the moment while performing, to be emotionally deeply engaged with music with full concentration, but also to take expressive risks and to deal with mistakes while performing. Moreover, enhancing musical understanding on the grounds of Practice Methodology typically results in overcoming technical constraints as well, thus undermining the classical boundary between 'technical' and 'musical' study. Among the most important further benefits of the toolkit provided by the Methodology are the following: the musician saves considerable practice time, and the use of the toolkit most often reduces stage fright and opens the way to the performer's authenticity, spontaneity (while avoiding many of its negative aspects), and feeling of freedom and 'ownership' over the music.

Title:

Óvodapedagógusok és kisgyermeknevelők kiégéssel és
rekreációval kapcsolatos szociális reprezentációinak
vizsgálata

Authors:

Sándor Mónika[1], Bajzáth Angéla[1]

Affiliations:

1. ELTE Tanító- és Óvóképző Kar

Keywords: Mentális egészség, Kiégés, Burn-out,
Rekreáció, Szociális reprezentáció

Abstract:

Kutatásunk célja, hogy feltárja az óvodapedagógusok és
kisgyermeknevelők kiégéssel és rekreációval kapcsolatos
szociális reprezentációit, valamint saját szakmai
életútjukhoz való viszonyulásait.

Kutatásunk első fázisában 100 kisgyermeknevelő és 100
óvodapedagógus vett részt – fele-fele arányban a
nyugatmagyarországi régióból, illetve Budapestről. A

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

kutatásban résztvevő pedagógusok mind életkoruk, mind pályán töltött éveik alapján vegyes összetételűek. A későbbiekben a mintát szeretnénk kiterjeszteni Magyarország más régióira is.

A kutatás első felében szabad asszociációs módszerrel vizsgáltuk, az óvodapedagógusok és kisgyermeknevelők óvodával- illetve bölcsődével kapcsolatos szociális reprezentációit és azt, hogy ezek milyen dimenziók mentén különböznek egymástól. Ezután mindkét csoportnál ugyanilyen módszerekkel vizsgáltuk a kiégés és a rekreáció, mint fogalmak szociális reprezentációit.

A kutatás második részében félig strukturált interjú keretében beszélgettünk a pedagógusokkal saját életútjukról, különös tekintettel ezen életút kiemelkedően pozitív- illetve negatív eseményeivel és az ezekkel kapcsolatos megküzdési stratégiák alkalmazásával kapcsolatban. Kutatásunkban vizsgáltuk, hogy a kiégéshez való viszony összefügg-e azzal, ahogy a pedagógusok saját szakmai, társadalmi elismertségüket értékelik, illetve összefüggést mutat-e az általuk jellemzően alkalmazott megküzdési stratégiákkal.

Jelen előadásunkban elsősorban az óvodapedagógusok kiégéssel és rekreációval kapcsolatos nézeteire koncentráltunk – 30 budapesti óvodapedagógus kiégéssel kapcsolatos asszociációinak elemzésén keresztül, valamint bemutatjuk az általunk használt komplex vizsgálati módszert.

Eredményeink szerint az óvodapedagógusok és kisgyermeknevelők kiégéssel kapcsolatos szociális reprezentációinak központi fogalmai nagymértékben

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

hasonlítanak egymásra, azonban a reprezentációk perifériás elemei már hordozzák az adott szakma jellegzetességeit.

Jelen kutatás jó kiindulópont lehet egy jövőbeli kiterjedtebb vizsgálat lebonyolítására, amelyben mind a pedagógusszakma más területeiről, mind egy kiterjedtebb országos vizsgálat során kutathatnánk a pedagógusok lelki egészségéről alkotott fogalmi reprezentációit és az ezekkel kapcsolatos attitűdöket.

Title:

Kindergarten-teachers' thinking on some factors of their well-being

Authors:

Hercz Mária[1]

Affiliatons:

1. Eötvös Loránd University Faculty of Primary and Pre-School Education

Keywords: mentalhygiene; wellbeing; teacher thinking,

Abstract:

If you want to make changes in schools, you must begin it for preparing children for school through children-centred strategy used by the best teachers. Pre-primary education and its key figure, the kindergarten teacher relatively infrequent objects of educational researches, despite we know the importance of the early years (UNESCO, Education 2030). It is a well-known fact that only healthy teachers can teach healthy children.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

The present paper aims at contributing to a deeper understanding of kindergarten teachers' thinking about their professional wellbeing focusing on their beliefs and self-perception. Cognitive pedagogy (Csapó, 2002) and teachers' thinking researches (Schön, 1983; Falus, 2002; Hercz, 2007) provides the theoretical basis for mapping of nursery school teachers' as experts.

We used empirical research methods: the data were collected with questionnaires (reliability is Chronbach-alpha 0,89 for 111 items) containing open tasks, too. In this research we involved only a part of these. 318 kindergarten teacher took part in the research with layered sampling from different parts of Hungary. The data induction was processed with SPSS 20.0 statistical software.

Hypotheses of the research are the following: kindergarten teachers has got good personal connections in their working place, they feel well themselves. After the carrier model of teachers they are satisfied with their honour in different areas of their life. Their self-perception of their satisfaction and personal climate of their work has a connection with their beliefs in successfulness of their work with children. The role of in-service teacher training is big for the self-image of kindergarten teachers.

The research justified our hypothesis only in some part. Their personal surrounding is good, but their satisfaction is amazingly bad. The impacts of in-service training was evaluated very low. The picture is more interesting looking for coherence with background factors.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

We received new and surprising results as well. In our opinion either teacher trainers or decision makers have to rethink some questions to improve wellbeing of kindergarten teachers.

Title:

Szabadidős sportszolgáltatások tanulmányozása
Hódmezővásárhelyen / Study of leisure sport service
providers in Hódmezővásárhely

Authors:

Szatmári Zoltán[1]

Affiliations:

1. Neumann János Egyetem,
Kecskemét

Keywords: study, sport service, professional training,
questionnaire

Abstract:

I've been researching this topic for several years now with students and former colleagues. As a result, similar studies have been carried out in several cities (Szeged, Kecskemét, Eger). Further expanding the locations in the city of Hódmezővásárhely I also conducted the aforementioned inquiry. I wondered what kind of moving programs for Hódmezővásárhely residents, how do they

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

think about the work of recreational practitioners and how important they think of recreational services and prevention of different age groups are in Hódmezővásárhely recreational sports service providers. As a first step, I searched for leisure sport service providers in Hódmezővásárhely based on TEAOR codes. After selecting the sites I asked the local representatives to complete the questionnaire. The questionnaires returned to May 2017, and during the autumn I analyzed and evaluated the answers from the 20 providers.

58 % of the respondents know and have good opinion about the recreational professional training in Hungary. 66 % of the respondents believe that more people would use the recreational services if their prices were cut, 35 % positively think about the future of recreation because the current state is believed to develop and improve. The target groups of the recreational sport providers in Hódmezővásárhely are not old people but the youth. Considering the future improvement of recreation the interest of young people is very favorable because young people are the target groups at 44 % of the service renderers in Hódmezővásárhely. In my experience people in the city are open to recreational activities which shall be sufficiently advertised. Recreational specialist training has started in Hungary for more than 20 years, more people know what is the meaning of this word, though it might be the result of many flashmobs or due to the creative groups bringing recreation into public awareness and everyday life of people through events. I believe that recreation and the recreational professional training has

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

future, because sport service renderers are willing to hire recreators having sufficient experience.

Title:

Jedi pedagógia

Authors:

Galuska László Pál[1]

Affiliatons:

1. Neumann János Egyetem,
Kecskemét

Keywords: pedagógia, fantasy, Star Wars, bushido,
szamurájok

Abstract:

Az előadás összeveti a Star Wars jedi lovagjainak oktatási rendszerét, műveltségisményét a XVIII. századi japán samuráj kultúra pedagógiájával. Melyik rendszer volt elitistább, melyik közösségibb? Jót tesz-e az elitizmus egy oktatási struktúrának? Ezekre a kérdésekre keressük a választ.

Title:

Mire jó a matematika? Szülői nézetek a tantárgyról a vajdasági általános iskolák alsós osztályaiban

Authors:

Berze Gizella [1]

Affiliatons:

1. University of Szeged

Keywords: szülők; tanítók; nézetek; matematika; jól-lét

Abstract:

A matematika tanulásának céljai között kiemelt helyen szerepel a szerbiai tantervekben az alkalmazhatóság, a felhasználhatóság a mindennapi életben. Olyan kifejezésekkel írják körül a célokat, mint: életre szóló diszciplína, a természeti és társadalmi jelenségek megértésének eszköze a mindennapi életben, a matematika nyelve mint a kommunikáció eszköze. A tantervben implicit megjelenik a feltételezés, hogy a matematika tanulása meghatározott anyagi és szociális környezetben történik, ahol a kognitív mellett bizonyos

helyzeti perspektíva is hatással van az eredményre. Kutatásunkban arra voltunk kíváncsiak, hogy a vajdasági tanítók és diákjaik szülei hogyan vélekednek az iskolában tanított tantárgyakról, s a matematikának milyen fontosságot, illetve milyen szerepet tulajdonítanak a gyermekek jövőjét illetően.

Heymann (1996) felveti a problémát, miszerint a matematika tanításának univerzális formái és módszerei megnehezítik, hogy az ismeretek közelebb kerüljenek a gyermekek tapasztalataihoz. "Úgy tűnik, hogy másképpen kell gondolkodni a matematikában, mint a mindennapi életben". Hawighorst (2005) vizsgálatában a szülők kétféle pozícióban határozták meg a matematika tanulását: (1.) olyan intellektuális eszközként, amely sajátos rendszerével hozzásegíti az egyént a világ megértéséhez, (2.) gyakorlati hasznú eszköznek tekintik, amely a mindennapi életben szükséges. Az idegtudományok területén (Tang és társai 2006) feltételezték, hogy a számok kódolásánál a kultúra hatással van az agyműködésre (aktivációra) s az eltérések nem magyarázhatók csupán a nyelvek közötti különbségekkel. Csíkos és Dohány (2013) szerint a szülők a zenetanulás egyes elemeiben látják a matematika szerepét, ám a magánélet és a kreativitás területén inkább a zenének tulajdonítanak jelentőséget - a matematikával szemben.

Jelen kutatásban a mintaválasztási egységek azok a települések voltak, ahol az általános iskolákban a szerb és magyar tannyelvű oktatás is folyik. Az 1-4. osztályos tanítókat kértük meg a szülői kérdőívek kiosztására és

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

begyűjtésére, valamint a tanítói kérdőív kitöltésére. 955 szülői és 74 (47 magyar és 27 szerb) tanítói kérdőívet dolgoztunk fel. A szülők 607-en magyarul és 348-an szerb nyelven válaszoltak. A két nyelvi illetve kulturális csoport között kevés esetben találtunk különbséget. A többnyelvű régióban a kutatás eredményei szerint a vizsgált nézetek nyelvfüggetlenek mind a tanítói, mind pedig a szülői válaszadók esetében. Mindkét csoport fontosnak tartja a matematikát az életben való boldogulás szempontjából, a szülők azonban felülértékelik tantárgy fontosságát a tanítókhöz képest. Ebben kivételt csupán a „problémamegoldás” és a „szépség iránti érzékenység” képeznek, amely területeket a tanítók tartották jelentősebbnek. A szülői (nagyobb) minta több különbséget mutatott meg. A magyar válaszadók a kreativitás fejlesztését, a magasabb fizetést, míg a problémamegoldást a szerb csoportban értékelték fontosabbnak a matematika tanulásának szempontjából.

Title:

A kultúra meghatározó szerepe a gazdaságban,
művészetben

Authors:

Huff Endre Béla[1]

Affiliations:

1. Neumann János Egyetem,
Kecskemét

Keywords: Kultúrális minőség; esztétikai minőség;
gazdasági tartalom; kapitalizáció

Abstract:

Látszólag nagy a távolság a művészet és a gazdaság világa között. Való igaz, szemléleti különbség elválasztja őket egymástól. Míg egyiket az esztétikai minőség, másikat a pénzben kifejezhető mennyiség orientálja. Érdekes ezt a különbséget alaposabban is megvizsgálni, kiderül, hogy több köti őket össze, mint ami elválasztja. Ez a kultúra anyagi és szellemi értéket teremtő képessége.

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

- Közgazdászként egy adott gazdasági teljesítmény mögött álló externáliaként viselkedő kultúra gazdasági tartalmát vizsgáljuk meg:

C1 v C2 v ... Cn

kultúra gazdasági értékformáló képességét

- Művészetkutatóként az adott művészi minőségben kifejezésre jutó esztétikai érték természetét vizsgálva kultúrateremtő képességét vizsgáljuk:

C1 & C2 & ... Cn

benne az alkotónak és művének egyediségét (tehát zseniálisát), különlegességét.

A kultúra szellemi és anyagi termékeit gazdasági érték mérő szempontok alapján mérni tudjuk, ui. kapitalizációjuk meghatározható. Művészi alkotásban megnyilvánuló alkotói minőséget (zsenialitást) mérni csak az adott társadalmi környezetre, kultúrájának minőségére gyakorolt hatását tudjuk, leginkább műkritikai (esztétikai) módszereinkkel.

Title:

Társastánc oktatása az általános iskolában

Authors:

Geiger Vivien[1]

Affiliations:

1. Neumann János Egyetem,
Pedagógusképző Kar

Keywords: társastánc, versenytánc, oktatás, sport,
művészet

Abstract:

A társastánc és versenytánc Magyarországon nem tartozik a legelterjedtebb sportágak közé annak ellenére, hogy bármely korosztályban lehet művelni. Nincsen minimum és maximum korhatár.

A gyerekek a táncokat már egészen fiatalon tanulhatják ritmusérzékfejlesztő mozgásokon keresztül.

Óvodás korban sok esetben nem tanítunk társastánc alaplépéseket, inkább a játékos koreográfiák kapnak nagy szerepet. Ezek nem túlzottan kötött mozgásformák, ezért nem szükséges a nagymértékű testtudat. Ezen

Abstract book for
HEART 2018 (2018. 03. 05-06. Kecskemét)

koreográfiák által könnyedén megszerettjük a gyerekekkel a táncot és a mozgást.

Egy szintet fentebb lépve, kisiskolás korban már megjelennek az alaplépések standard és latin táncokban egyaránt. Elsősorban angol keringőt, tangót és quickstepet tanulnak, valamint chachachát, rumbát és jivet. Ezeket a táncokat megfelelő technikai szintre emelve a lehetőség mindenki számára adott, versenyezhetnek is a táncosok.

Először művészeti iskolás versenyeken indulhatnak, így megtapasztalhatják a versenyszituáció élményét, később pedig igazolt versenyzőként részt vehetnek komolyabb megmérettetésekben is. Ehhez azonban szükséges egy táncegyesülethez igazolni a Magyar Táncsport Szakszövetségen keresztül. Egyesületek az ország számos városában találhatóak. Amit személyesen tudok ajánlani, az a kecskeméti Brill- Art KTSE. Rendkívül színvonalas az oktatás, magas tudásszinttel rendelkeznek az oktatók, akik igényt tartanak a rendszeres továbbképzésre.

Title:

The musical brain (focus on memory)

Authors:

Papp Lilla[1]

Affiliations:

1. J. Szentágothai Neuroscience
Doctoral School, Semmelweis
University, Budapest

Keywords: musicians' brain; musical memory; brain waves

Abstract:

The musical brain (focus on memory)

Musicians have better verbal memory, second language pronunciation accuracy, reading ability, mathematical skills, executive function, general IQ, academic achievement and communication. Music effects on the whole brain plasticity, therefore it has a main role in the memory system. Working memory (WM) processing of motifs, while listening to music emerges from the integration of neural activity distributed over cognitive,

motor and limbic subsystems. The core WM structures are Broca's area, left premotor cortex, pre-SMA/SMA (supplementary motor area), left insular cortex, left inferior parietal lobe. The tonal WM (right globus pallidus, right caudate nucleus, left cuneus, left cerebellum, right premotor cortex, left putamen) and verbal WM (right insular cortex) overlap with each other. Musical memory involves both explicit and implicit memory systems. Explicit musical memory is further differentiated between episodic (where, when and what of the musical experience) and semantic (memory for music knowledge including facts and emotional concepts). Implicit memory centers on the „how” of music and involves automatic processes such as procedural memory and motor skill learning-in other words skills critical for playing an instrument. Notably, the brain areas of WM for music are cerebellum, prefrontal cortex, SMA, basal ganglia, temporal pole of the medial temporal gyrus (BA38), medial temporal lobe structures: hippocampus, parahippocampal gyrus and amygdala, and negative correlated areas: left medial occipital gyrus (BA19), the medial part of the left superior frontal gyrus (BA10), the bilateral gyrus rectus (BA11). Regarding EEG, the role of neural oscillations at different brain frequencies is to assure the maintenance of information in WM. In addition, music genre influences on brain waves. Namely, gamma-band oscillations reflect a generic mechanism for active maintenance of WM information and may index the perception and expectation of beats. The theta-band activity is

specifically involved in the temporal organization of WM items, activates during musical emotion perception and decreased with increased arousal level of musical tempo in the frontal midline region. The alpha-band activity has a critical role the active inhibition of task irrelevant information and inversely related to cognitive activity, so relaxing or familiar music increase it. The beta waves can be observed in the left temporal lobe during a state of wakefulness and music tempo, indexes anticipation of the timing of the next tone. Music with major mode augmented delta-band activity over the right sensorimotor cortex, suppressed theta activity over the superior parietal cortex, and moderately suppressed beta activity over the medial frontal cortex, compared to minor-mode music, whereas fast-tempo music engaged significant alpha suppression over the right sensorimotor cortex.

Title:

Hogyan tegyük érdekesebbé a tanulók számára a térképolvasás tanulását?

Authors:

Maródi Ágnes[1]

Affiliatons:

1. University of Szeged

Keywords: térképolvasás, térkép, interaktív, tanítás-tanulás

Abstract:

A térkép értelmezésének képessége kulcsfontosságú momentum az életünkben. Még napjainkban is, amikor a GPS és a Google Térkép (Google Maps) használata igen elterjedt. Azonban az, hogy információt tudjon kinyerni a tanuló akár a mobiltelefonjából, akár egy papír alapú térképről és ezáltal kapcsolatba tudjon kerülni az őt körülvevő világgal, ugyanolyan fontos, mint eddig.

Előnyt jelenthet a tanár számára, ha felméri a tanulók előzetes ismereteit, tudását a térképről és annak

használatáról. Több fontos fogalmat kell megismerniük a tanulóknak, melyek közül a két legfontosabb a távolság és az irány, ezután a térképen található színek, rácsvonalak, szimbólumok, jelmagyarázatok értelmezésének megtanítására helyeződik a hangsúly.

Amennyiben a tanterem felszerelt interaktív táblával, akkor könnyen készíthetünk – vagy kereshetünk az internet – térképes feladatokat, hogy érdekesebb legyen az elsajátítás folyamata.

Sajnos az iskolák többsége nincsen ellátva sem iránytűvel, sem GPS-el, viszont a gyermekek többségének van már okostelefonja, ezen eszközök helyettesítésére. Így egy tantermi óra keretébe beilleszthető ezeknek a megtanítása, ha engedjük a tanulóknak, hogy használhassák azon a tanórán az okosmobiljukat.

A térképek tanítása tehát egy pontig zárt térben is történhet. Azonban ahhoz, hogy a tanulók jól érezzék magukat a térképek tanulása és értelmezése során, ki kell vinni őket a szabadba. Egy jó kaland azonban nem igényli feltétlenül az iskola elhagyását, hiszen az iskola területén is megoldható, akár egy kincskereső játék keretében.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozunk a kutatás támogatásáért, amely az EFOP-3.6.1- 16-2016- 00006 „A kutatási potenciál fejlesztése és bővítése a Neumann János Egyetemen” pályázat keretében valósult meg. A projekt a Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Acknowledgement

This research is supported by EFOP-3.6.1- 16-2016- 00006 „The development and enhancement of the research potential at John von Neumann University” project. The Project is supported by the Hungarian Government and co-financed by the European Social

Jegyzetek/Notes

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

